

Nejstarší labuť žije na řece Berounce u Nadryb téměř 20 let

Záchránná akce na řece Berounce dopadla pro starou labuť dobře. Manželé Makoňovi za asistence dcery Haničky labuť zbavili zaseknutého háčku a vypustili ji zpět na řeku.

Letošní hnízdní sezóna (2021) labutím velkým minimálně v Plzeňském kraji moc nepřála. Jak jsme zjistili, zhruba polovina hnízdících párů buď nevyseděla ani jedno vejce, nebo o část mláďat v průběhu hnízdění přišla. Proč tomu tak letos bylo, se můžeme pouze dohadovat, ale pravdou zůstává, že letošní sezóna byla tou nejhorší za posledních 30 let, kdy se monitoringu a kroužkování labutí velkých v Plzeňském kraji věnujeme.

Posnému kroužkování labutí velkých se v rámci činnosti DES OP věnujeme od roku 1994. Za tu dobu našima rukama prošly více než čtyři tisíce labutí, ať už jako pacienti záchranné stanice živočichů nebo jako labuť odchycené za účelem kroužkování. Mohu tak směle tvrdit, že 70 % labutí v Plzeňském kraji známe osobně a sledujeme již několik let. Podle ornitologických kroužků a speciálních krčních límců pak sledujeme nejenom přesuny jednotlivých ptáků či rodin, ale i jejich zdravotní stav, hnízdní úspěšnost, etologii anebo i věk, kterého se labuť dožívají. Proto je dnešní příspěvek věnován jedné „naší“ labuť, která aspiruje na nejstarší žijící kroužkovanou labuť v ČR. Jedná se o trvale handicapovanou labuť, našeho zvířecího pacienta z roku 2002. Zde je její příběh.

Dne 6. 10. 2002 se k nám do Záchranné stanice živočichů Plzeň dostalo odrostlé, ale již létající šedé mládě labuť velké s ošklivě roztržštěným levým křídlem. Labuť byla nalezena pod dráty elektrického vedení u Úněšova v okrese Plzeň-sever, přičemž zranění a poškození křídla bylo tak rozsáhlé, že ho musel veterinář amputovat. Ošetřenou a trvale handicapovanou labuť jsme pak 10. 12. 2002 vypustili na řeku Berouнку poblíž kostela sv. Jiří v Plzni Doubravce. Dlouho jsme pak o labuť nevěděli, až v roce 2014 při kroužkování labutí rodiny se dvěma mláďaty na řece Berounce u Darové jsme si všimli, že hnízdící samice nemá křídlo. Podle kroužku jsme zjistili, že je to právě naše pacientka, které bylo v tu dobu už 12 let. Od té doby se s ní setkáváme na Berounce pravidelně. Díky tomu, že nemůže létat a zabít se třeba v drátech elektrického vedení, se možná v následujících letech stane nejstarší kroužkovanou labuť v ČR. Prvenství nejstarší labuť v ČR totiž donedávna držel stejně handicapovaný, nelétavý labuťák na Labi u Pardubic, který se podle kroužkovací stanice dožil krásných 21 let!

Bohužel hodně labutí uhynie nejenom po nárazu do překážky křižující vodní toky a hladiny, ale i v důsledku nešetrné lidské činnosti a nedbalosti. A tak ani „naše“ labuť nemá pomyslné prvenství nejdéle žijící labuť v ČR ještě úplně jisté. Letos v listopadu jsme ji totiž museli na Berounce odchytit a ošetřit poraněnou nohu. Jak to tehdy bylo?

Je úterý 16. 11. 2021, pozdní odpoledne těsně před setměním, když na služební zásahový mobilní telefon hlásí jeden z rybářů, sedící v tu dobu ještě na břehu řeky Berouunky pod Nadrybami, že vidí na vodě dospělou labuť s chromou nohou, ve

které má zaseklý rybářský háček s kusem vlasce. Operativně si upřesňujeme lokalitu a já se rybáře ptám, zda labuť má obě křídla. Chvilku váhá a tvrdí, že má obě, když náhle otočí a potvrzuje, že labuť má to levé křídlo nějaké divné, jakoby poloviční. V ten moment jsem doma, je to ta naše stará známá. Jelikož bude za půl hodiny tma a navíc se jedná o velice zkušenou labuť, která má s odchycem na vodě bohaté a letité zkušenosti, děkuji rybáři a odkládám odchyt labuť na druhý den.

Ve středu 17. 11. 2021 pak vyrážím s manželkou Hanou a dcerou Haničkou poraněnou labuť vyhledat a odchytit. Jedeme nejdříve do Nadryb, dronem kontroluji jak úsek u Votrubovic mlýna, tak nadjezí a nepřístupné koryto řeky pod Nadrybami. Labuť však nikde nevidím, vypadává mi signál, a tak je třeba se přesunout níže po řece a překontrolovat další úsek Berouunky. Přejíždíme proto pod Kostelec naproti darovanské vodní elektrárně. Vzlétám s dronem, letím proti proudu a v zátočině sevřené strmými skalnatými břehy vidím naši labuť odpočívat na naplavenině písku a bahna. Manželka sedá do kajaku a za pár minut už vyndáváme labuť rybářský háček z nohy. Ošetření proběhlo na místě, kde hned poté vracíme pacientku zpět na řeku, do volné přírody. Pevně věříme, že v následující hnízdní sezóně se s ní potkáme opět, a že nejen pro labuť, ale i jiné druhy ptáků to bude sezóna lepší než ta letošní.

29 let od založení DES OP a zbrusu nové webové stránky

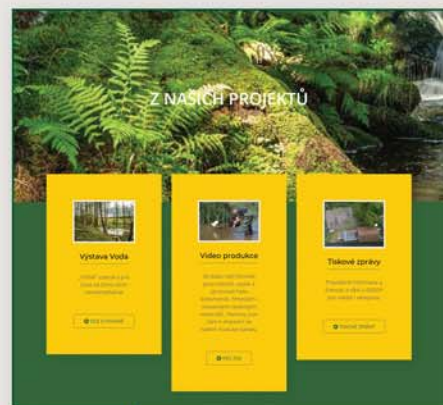
Vzhledem k tomu, že se mé dnešní vyprávění točí kolem věku, dat a letopočtů, rád bych připomněl, že 2. prosince 2021 oslavil náš Dobrovolný ekologický spolek – ochrana ptactva, který provozuje Záchrannou stanici živočichů Plzeň, krásných 29 let od svého založení.

Proto jsme se také rozhodli, že letos u příležitosti tohoto jubilea připravíme a zprovozníme nové, moderní, zajímavější a hezčí webové stránky. Prohlédnout si je můžete na adrese www.desop.cz, kde vedle pohledu do historie DES OP najdete nepřehledné množství fotografií, novinových článků i desítky tiskových zpráv. Můžete se seznámit s naší členskou základnou, s partnery spolku, dohledat všechny Závěrečné zprávy o činnosti DES OP a provozu Záchranné stanice živočichů, a samozřejmě tu najdete i všechny naše projekty, produkty a materiály. Zkrátka snažíme se na nových

stránkách předložit vše, co vás zajímá, co jste o nás chtěli vědět a dosud možná nevěděli. Třeba i skutečnost, že naším významným mediálním partnerem je právě redakce Vítaného hosta, se kterou již několik let rádi spolupracujeme.

Na stránkách najdete i možnost přihlásit se k e-mailovým odběrům tiskových zpráv, novin a informací. Pokud byste měli zájem i o tento bonus, hledejte na stránkách odkaz „Staňte se naším příznivcem“ anebo „Přihlaste se k odběru novin a našich zpráv“. Více už na www.desop.cz.

■ Za celý DES OP čtenáře zdraví Karel Makoň

Stránka představující projekty DES OP

Tým záchranných stanic živočichů

